

ሁለቱ ዋርዲያዎች፤ ጅቤና ጻድቃን ገብረተንሳይ በባህር በር አጀንዳ

መስቀሉ አየለ

July 11, 2017

ከተወሰነ ጊዜ ወዲህ አበበ ተክለ ሃይማኖት እና ጻድቃን ስለ ባህር በር እና አካባቢያዊ ስጋቶች በኢትዮጵያ ብሄራዊ ጥቅሞች ብሎም ደህንነት ላይ ስለሚጋርጡት አደጋ አብዝተው ከመጻፍ አልፈው በቃለ ምልልስ ተጠቅመው ሃሳባቸውን እንድንሰማ እያደረጉን ነው።

የሚጽፉትም በአማርኛ ቋንቋ መሆኑ ሌላው አዲስ ነገር ነው። ከመለስ ኩባንያው መንጋ ተሰንጥቀው እስከወጡበት ጊዜ ድረስ ምንም አይነት ችግር ሲገጥማቸው ጽሁፍ የሚጽፉትም ይሁን ጉዳዩ ተደራሽ እንዲሆን የሚፈልጉት በትግርኛ ለትግራይ ህዝብ ብቻ ነበር። ይኸ የሚያሳየው ዛሬም ከቀረው የኢትዮጵያ ህዝብ አወራርደው ያልጨረሱት ነገር መኖሩን ዘግይቶም ቢሆን እንደገባቸው እንጅ ሌላ ጤናማ የሆነ አንድምታ ማዘሉን አይደለም። ጽሁፎቻቸው ቢሆኑ ግን ቃላት ከመደረጉ በቀር ቅንጣት ታክል ጭብጥ የሌለው፤ የአራተኛ ክፍል የህብረተሰብ ሳይንስ (የጂኦግራፊ) ትምህርት ብቻ ማወቅና መረዳት የሚበቃውን ሃቅ ለመረዳት የህወሃት ጅነራሎች የ42 ዓመት የትምህርት የስራና የትግል ልምድ እንደጠየቃቸው ግልጥ ሆኖ የውጣበት ሁኔታ ነው ያለው። እኒህ ገና በወጣኒ እድሜያቸው ትምህርት ጠልተውና አሮጌ ጠመንጃ ይዘው ጫካ የገቡ፤ መሰረታዊ ግንዛቤ ሊጨብጡበት የሚችሉበትን እድሜ በደደቢት ዋሻዎች አባክነው አዲስ አበባ ሲደርሱ አለም ምን ያህል ጥሎዎቻቸው እንደነገደ ያልገባቸውና ዛሬም ድረስ በቁም እንቅልፋቸው በተለየ እውነታ (የራሳቸው ሪያሊቲ) ውስጥ የሚኖሩ ገንገቦቶች ናቸው። እንደ ኢዲያሚን ዳዳ ለራሳቸው “የጀነራልነት” ሹመት ስለሰጡ ብቻ ከሚሊሻነታቸው የወጡ የሚመስላቸው፤ ከጥቁር ገበያ ዲግሪ ገዝተው ከስማቸው አጠገብ ስለለጠፉ ብቻ ምሁርነት የሚሰማቸው በድኖች አብዛኛውን ጊዜያቸውን ያጠፉት በትምህርትና በንባብ ሳይሆን ከነሱ ባነሱ መናጀዎች ሲዘንብላቸው በኖረ ከንቱ ውዳሴ ካስከተለው ውድቀት ውስጥ ተቆፍሮ በሚወጣ ባዶ ፕሮፓጋንዳ ነው።

እብሪታቸው ከትምህርትና ከትምህርት ቤት በላይ እንደሆኑ አድርጎ ስላሳሰባቸው የመምህርና የተማሪ ሰው ንቅትና ጥላቻቸው ለከፋ ድንቁርና ጋርዲቸው አገርና ወገንን ለማይሸር ጠባሳና ችግር ትውልድን ደግሞ ለማይወጣው ፈተና ዳርገውታል። መሃይምነትና ድንቁርና የዚያው የደንቆሮው ሰው ችግር ሆኖ የሚቀረው ሰውየው በማህበራዊና በመንግስታዊ ስልጣን ውስጥ የሃላፊነት ቦታን እስካልተቆናጠጠ ድረስ ብቻ ነው። ምግባረ ሃይማኖትን ከሰብዓዊነት ያለዋሃደ፤ ከፊደል ጋር የተጣላ ሰውና ጠመንጃ የተገናኙ ቀን የጥፋት ሁሉ ጥግ ማለት እርሱ ነው ይባላል። ጻድቃንና የአበበ ተክለሃይማኖትም፤ ከነድንቁርናቸውና የስንፍና ሸለፈታቸው የድርጅትን ብሎም የመንግስትን ስልጣን በመቆጣጠር፤ አገርና ህዝብን ብሎም ትውልድን ለኪሳራ የዳረገ ተግባር ፈፀመዋል።

ዋርዲያዎቹ ጠባብና ዘረኛ አላማቸውን ከግብ ለማድረስ በተጓዙበት አቋራጭ የስንፍናና የጥፋት ጉዞ የአገርን አንድነትና ህልውናን አደጋ ላይ የጣሉ አሳፋሪ ውሳኔዎች እንዲጸድቁ እንዲጻፉ ተግተዋል። የተሰጣቸውን ስልጣን እነሱም ሆኑ የፈለቁበት ቡድን ለቆሙለት ዘረኛ ፖለቲካዊ ዓላማ መሳካት ለሚያስፈልገው የወታደራዊ ሃይል ድጋፍና ጥበቃ አውለዋል። ሃገርን ከጥቃት ለመከላከል በማለት የተመደበውን የመንግስት ሃብትና ንብረት እንዳሻቸው በማዘዝ ጠባብና ዘረኛ ፍላጎታቸውን አሳክተዋል።

በዚያው ልክ የሃገሪቱ የመከላከል አቅም በአመለካከትም ሆነ በትጥቅ እየጨመረ እየመነመነ ሄዶ የሃገሪቱ ብሄራዊ ጥቅምና ደህንነት አደጋ ሲወድቅ ህወሃትና እንዲጻፉ የዚህ ኩነት(ሁነት) አቀናባባሪዎችና መሪ ተዋናይ ነበሩ፤ ዛሬም ናቸው። አማርኛ አወቅን ብለው “የተቀቀለ ባቄላ ዘር አይሆንም” በሚል ዘበት የአገሪቱን መከላከያ፤ አየርና ባህር ሃይል ሲያፈርሱ ይህ ማለት ምን ማለት እንደሆነ አንጻራዊ በሆነ መልኩ ትንሽ የገባቸው የባድመ ወረራ ላይ ማጣፊያው ሲያጥራቸው ነበር። ያን ጊዜ የተቀቀለ ባቄላ ዘር የሚሆንበት ቀመር “ገብቷቸው” በሰ የቋጠሩበትን ባንዲራ አነሱት፤ የተከለከሉ የነፍጠኛ እንጉርጉሮዎች ባደባባይ ተለቀቁ፤ የታሰሩ የደርግ ወታደራዊ መኮንኖችና አየር ሃይሎች ከእስር ተፈትተው ከውርደት እንዲታደጉ ጥሪ ቀረበ። “አየር ሃይል ምንድን ነው፤ እኛ አዲስ አበባ የገባነው አየር ሃይል ኖርን አይደለም” በሚል ድንቁርና በየጫካው የተጣሉ ስንት አንጡራ ሃብት የፈሰሰባቸውና ድንበራቸውን ሲያስከብሩ የነበሩ የ አገሪቱ ሞገስ የሆኑ የጦር አውሮፕላኖች የበላቸው ዝገት እየተወለወለ ለግዳጅ ሲሰማሩ አየር ሃይል አዛዥ ተብሎ የተሰየመው አበበ ተክለሃይማኖት ነበረ። እርሱ ቢሆን ያችን ክፉ የወጣት ጅነራል ተጫኔ የተባሉ ስመ ጥር የደርግ ዘመን

የአየር ሃይል ባለሙያን ከፊት አቁሞ ነበር። የጀነራልነት ማእረግ ተደክሞበት ሲገኝና በዘር መስፈርት ተለክቶ መታደል ሲጀምር ምን ማለት እንደሆነ በዋናዊያው አበበ ተክለሃይማኖትንና በጀነራል ተጫኔ መካከል ያለውን ከውቂያኖስ የሰፋ ልዩነት ማየት ነው።

ሀወሃት የኢትዮጵያን የደህንነት፣ የመከላከያና የጸጥታ ተቋማትን በፍጹም የበላይነት በመቆጣጠር የገነባውን ፖለቲካዊ የበላይነት ለማስጠበቅና ለማጽናት፤ የዘረኛው ቡድን ተከታዮችና አባላት ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ መሰረታቸውን የማጠናከር ስትራቴጂ ነድፎ ደፋ ቀና ማለት ከጀመረ ሁለት አስርት አመታት አልፏል። ይህን በሰፊው የኢትዮጵያ ህዝብ ኪሳራና ውድቀት ዘረኛው ቡድን ፖለቲካዊ የበላይነቱን ያረጋገጠበትን ሁኔታ አጽንቶ ለማቆየት፤ ሀወሃት ማባሪያ ወደሌለው ህገ፡ወጥነትና ስግብግብነት ወደ ተጠናወተው ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ዘርፎችን በቀደምትነት የመቆጣጠር የዘረፋ ሂደት ውስጥ ገብቶ እንዲዳከር አስገድዶታል። ይህ ሂደት ትናንት የማይተካ ዋጋ የከፈልኩባቸው መሰረታዊ አላማዎቹ ናቸው ያላቸውን ፖለቲካዊ ጉዳዮች እስከመካድ ያደረሱት ናቸው። አሁን ሀወሃት ወደ ስልጣን ሲመጣ የተራመዳባቸውን መንገዶችና መደላድሎች እየተወ ቀደም ሲል የውድቀትና የጥፋት ያላቸውን መስመሮች በልሂቃኑ አማካይነት እያስተጋባ ይገኛል፤ ቆይቶ ደግሞ በተሃድሶና በመሳሰሉት ሰበቦች የድርጅት የመታገያ መርሆዎች ሆነው እንዲቀርቡ ማድረግ የማይቀር ጉዳይ ነው። ሊጠቀሱ ከሚገባቸው አንኳር የፖለቲካ ጉዳዮች መካከል ሀወሃትና ሊህቃኖቹ የማይዳግም መልስ ተሰጥቶባቸዋል ከሚባልላቸውና ዛሬ ላይ የሀወሃት ልሂቃን አይናቸውን በአጥብው መልሰው ሊያነሷቸው እየዳዳቸው ካሉ ቁልፍ ጉዳዮች መካከል የባህር በር ጉዳይ አንዱ ሆኗል። የባህር በር ጉዳይ ለኢትዮጵያ ፖለቲካ አዲስ ጉዳይ ወይም አጀንዳ አይደለም፤ የሽህዎች አመታት እድሜ ባለጸጋና ጎምቱ ሊባል የሚችል ፖለቲካዊ አጀንዳ ነው፤ ከዚህ አኳያ ሲታይ የሀወሃትና የጠባቡ ፖለቲካቸው ሊህቃኖች የባህር በርና የባህር ጂኦፖለቲካስ ትንታኔ እንጭጭ አቱማታ ልንለው እንችላለን።

ምክንያቱም ሀወሃት ትናንት በድንቁርናና በምቀኝነት መንፈስ በመመራት ያረከሰውን ታላቅና ክቡር አገራዊ ጉዳይ፤ ዛሬ እንደ ነጋበት አሮጌ ጅብ በማብቂያው ሊያውም ከሩብ ምዕት ዓመት በኋላ እያነሳሳ ስሜታችንን ሊኮርኩር መፈለጉ ጉዳዩን ለጠባብ ቡድናዊ አላማ ሊጠቀምበት እንደፈለገ ከማሳበቅ በቀር እንደ አዲስ የሚያስጨብጠን ቁምነገርን የለም። ሀወሃት የትግራይ ሪፐብሊክን ለመመስረትና ለማጽናት ኢትዮጵያን በማንኛውም መልኩ ማዳከም ስትራቴጂካዊ ግብ በማድረግ የተነሳ ቡድን ነበር።

በመሆኑም ኢትዮጵያን ያዳከማሉ ከተባሉ የውጭ የሃገሪቱ ጠላቶች ጋር ለማበር ምንም የሚያቆመው ፖለቲካዊ ምክንያት አልነበረውም። የዚህ ዋና ምክንያቱ ደግሞ የነጻይቱ ትግራይ ሪፐብሊክ ጥንካሬ የሚጸናው በምትበታተነው ኢትዮጵያ ፍርስራሽ ላይ ነው የሚል የበታችነት ስሜት በሽታ የወለደው የሀወሃት ልሂቃን የተሳሳተ ትንታኔ የነበረና አሁንም በህገ፡ መንግስቱ አንቀጽ 39 ተካቶ እየተሰራበት የሚገኝ መሆኑ ነው። ነባሩና ተጨባጭ ሃቅ ይህ ሆኖ ሳለ፤ ሀወሃትና ልሂቃኑ የትናንት አስተሳሰባቸውንና አመለካከታቸውን የተወጡት በማስመሰል፤ ዛሬ ላይ ሆነው “ታግለንለታል፣ ሞትንለታል” ያሉለትን የኤርትራ ወይም የባህርን በር አጀንዳ ከጀርባው ለመውጋት ምን አነሳሳቸው፤ እርም ይሁንብን ብለው የተፉትን የአገር ዳር ድንበርና የአንድነት ፖለቲካ ጥያቄን መልሰው ለማላመጥ የከጀሉጽ ለምን ይሆን፤ ብለን በመፈተሽ ሀወሃት በባህር በር ጉዳይ አሳቦ ዛሬም ያለትወጠውን ጠባብ ዓላማውን ለማጠናከር ምን ዓይነት ተንኮል ያዘለ ፖለቲካዊ አኬያሄድ ለማራመድ እንደፈለገ የቅርብና የሩቅ ጊዜ አስረጂዎችን በመፈተሽ መረዳት ያስፈልጋል። በተጨማሪም ሀወሃት ጨቋኝ አገዛዙ በዘላቂነት የተረጋገጠባት ኢትዮጵያን የመፍጠር ዓላማው እየገጠመው ካለው ችግር አንጻር አሁን እነዚህ አጀንዳዎች ምን ትርጉም እንዳላቸው መመርመር ገዢው ሃይል በፖለቲካዊ፣ ወታደራዊና ዲሎማሲው መስክ በቀጣይ ምን ለማድረግ ፍላጎት እንዳለው ለመገመት ያስችላል።

በተረፈ ወያኔ እያረመደ ያለው ዘረኛ የኢኮኖሚ ግንባታ አቅጫ ከአለም አቀፍ የገበያ ውድር አንጻር ወድብ አልባዎ ትግራይን ማዕከል ያደረገው ስታራተጂ ምን ዓይነት ፈተና ሊገጥመው ይችላል የሚለውን የቢዝነስና የትራንዚት ባለሙያዎች በጉዳዩ ላይ ጥናት ቢያድርጉበት ስለወደፊቱ አካባቢያዊና አገራዊ የፖለቲካ ሁኔታ ላይ ከወዲሁ በቂ ግንዛቤ ለመያዝ አስፈላጊነቱ የላቀ ነው።

ከሁሉ በማስቀደም ሀወሃት ወያኔ ጉዳዩን በማስተጋባትና በማናፈስ ተግባር እንዲያገለግሉት በዋናነት የመረጣቸውን ግለሰቦች ማንነት ማየቱ በአንድ ወይም በሌላ መልኩ ጠቃሚነት ያለው ይመስለኛል። ለዚህ የማናፈስ ተግባር በዋናነት የተመረጡት ግለሰቦች ማንነትን እንደሚከተለው በማየት ሀወሃት ላሰበው የባህር በር አርዕስተ ጉዳይ ያላቸውን ዝምድናና ተቃርኖ እንዳስሳለን። በርግጥ አስቀድሜን እንደጠቆምኩት ባለጉዳዮቹ ሀወሃት የባድሜን ጦርነት ተከትሎ በገጠመው የመሰንጠቅ አደጋ ወቅት ሰልፋቸውን፤ ከተንበርካኪው አባይ ጸሃዬና ሃሰን ሺፋ ጎን በማድረጋቸው ከኤታማዦር ሹምነትና

ከአየር ሃይል አዛዥነት ስልጣን በአሸናፊው ቡድን ቁንጮ መለስ ዜናዊ ብቸኛ ውሳኔ የተባረሩት ጻድቃንና አበበ ተክለ ሃይማኖት ናቸው። እነዚህ ሁለት ተሸናፊ “ጀነራሎች” ለረጅም ጊዜ ከፖለቲካው አለም ራሳቸውን በማግለል በግላዊ የሂወት ፍጫ ተጠምደው የነበሩ ቢሆኑም፤ የአለቃቸው መለስ ዜናዊን ሞት ተከትሎ አይናቸውን በጨው በማጠብ ከያደፈጡበት ስርቻ በመውጣት አለን ለማለት እየሞከሩ ይገኛል።

በእርግጥ የፖለቲካ መሰረቱ የተናጋበትና ከአጀንዳ አጀንዳ እየተወናጨፈና የሚይዝ የሚጨብጠውን ያጣው ህወሃት ሰሞኑን መነጋገሪያ ሆነው የሰነበቱትን ኮርኳሪ የፖለቲካ አጀንዳዎችን እያነሳሱ እንዲያስተጋቡ አልጋበዛቸውም ብሎ አለመገመት ግን፤ ዘበት ነው። ያም ሆኖ ግን አስገራሚው ነገር ግን እንዲያራግቡት የተመረጠላቸው ጉዳይ አነጋጋሪነት ሳይሆን በተለይ እነዚህ ግለሰብ(የተባረሩ) ጀነራሎች እያነሱ በሚሞግቱት ጉዳይ የተቻላቸውን ሁሉ እንዲያደርጉ ስልጣን፣ ወታደራዊ ማዕረግና ሃላፊነት ተሰጥቷቸው የነበረና፤ አገሪቱ ለዓላማቸው ማስፈጸሚያ እንዲሆናቸው ከሶስት መቶሺ ወታደር በላይ አሰልጥናና አስጣጥቃ ያሰለፈችላቸውና፤ ነገር ግን ብቃት፣ ችሎታና ወይ ስለጎደላቸው በመቶሺ የሚቆጠሩትን የሃገሪቱን የቁርጥ ቀን ጀግኖች ሙት፣ ቁስለኛና ምርኮኛ በመሆን ለሽንፈት የዳረጉ መሆናቸው ነው። ኋላም የስርዓቱ ቁንጮ የነበረው መለስ የጦርነቱን ሂደትና የመጨረሻ ውጤት በመገመት የዘረኛው ወያኔ ስርዓት እስከ ወዲያኛው ባፍጢሙ ከመደፋቱ በፊት የአልጀርሱን የሰላም(የሽንፈት) ስምምነት ለመፈረም ተገደደ።

የዚያን ጊዜ ለሽንፈቱ ተጠያቂው ስርዓቱን በበላይነት ይመራ የነበረው መለስ ዜናዊ ቢሆንም ወቅቱ ፈጥሮት የነበረው ተጨባጭ ሁኔታ ግን፤ እነ ጻድቃንና አበበ ተክለ ሃይማኖትን ያላንዳች ጣልቃ ገብነት የጦርነት እቅድ እንዲያወጡ፣ የጦር መሳሪያ እንዲታጠቁ፣ ገንዘብ እንዲያንቀሳቅሱ፣ ሰራዊት እንዲመለምሉ፣ እንዲያሰለጥኑ፣ የቀድሞ ሰራዊትን ከጎናቸው እንዲያሰልፉ፣ የውጭ ሃገር የጦር ጠበብትን እንዲቀጥሩና ጦርነቱን ባቀዱት መንገድ እንዲገፉበት ሙሉ ስልጣን የተሰጣቸው ስለነበር፤ በኢትዮጵያ ሰራዊት ላይ ለደረሰው እልቂትና ጥፋት ተጠያቂዎች ናቸው። እስራኤሎች ከአረቦች ጋር ባደረጉት ፍልሚያ በወታደራዊ ዓለም ዘወትር የሚዘከር ደማቅ ድሎችን ያስመዘገቡ ቢሆንም በያንዳንዱ ውግያ ለገጠማቸው ሳንካ ግን ወታደራዊ መኮንኖቻቸውን እንደየ ሃላፊነታቸውና ጥፋታቸው ተጠያቂ ከማድረግ አላቅማቸውም። የኛዎቹ ጉዳዮች አንዳች ዲፕሎማሲያዊና ወታደራዊ እርባና ባላላስገኘ ጦርነት ሰራዊትና ንብረት ካስፈጁ በኋላ ሽንፈታቸውን ኤርትራዊ ደም ኖሮዋቸው በወታደራዊና ሲቪል የመንግስት ስልጣን ላይ በነበሩ የትግል ጓዶቻቸው እንዲላከከ ጥረት አድርገው ነበር።

ይህ ደግሞ ሌላ ዙር የሽኩቻና የመጠላለፍ ግብ ግብ በር እንዲከፈት አድርጎ፤ ቅይዘቶቹ ህወሃቶች በነበራቸው የኢንቴክቷል ብቃት ብልጫ ምክንያት ሃያላኑን ሃገራትና የሰለላ ድርጅቶቻቸውን ከጎናቸው ለማሰለፍ በመቻላቸው ነባሮቹን(ተጋሩ ወይም ትግራይ በቀል ህወሃቶችን) በቀላሉ ከገዢው ፓርቲ የአመራር ሰንሰለት ተለቃቅመው እንዲወጡ አድርገዋቸዋል። ተጋሩ በክልሶቹ ላይ የቃጡት ዱላ በክልሶቹ ጠንካራ የመከላከል እርምጃ ስለከሸፈባቸው በገዛ ሜዳቸው ላይ በድጋሚ ነጥብ በመጣል ሳይወዱ በግድ የሽንፈትን ጽዋ በመንገጨት ከፖለቲካው መድረክ ደብዛቸውን አጠፉ። በእንደነ ገብሩ ያሉት የራሳቸው የፖለቲካ ድርጅት በማቋቋም ትንሽ ቢሆን በተቋሞው ጎራ በመሰለፍ የመለስን ቡድን በሰላማዊ መንገድ ለመታገል እየሰሩ ይገኛሉ። ሁሉ አይቅርብን ባዮቹ ደናቁርት ባለቀ ሰአት ዲግሪ ፍለጋ በስተርጀና ተፍተፍ ማለቱን ሲያያዙት (የተቀቀለ ባቄላ ዘር አይሆንም የሚለው) ብሂል የሚሰራው ለነሱ ቢጤ እንደሆነ በውጤቱ እያየነው ነው። ሲጀመር የምሁር ትምህርት መማርና ምሁር መሆን የተለያዩ ነገሮች ናቸው። ምን ያህል ተምረሃልና ከተማርከው ምን ያህሉ ገብቶሃል የሚለው ነገር ማንም ሊያልፈው የማይችለው ቁልፍ ጥያቄ ነው። በዛ ላይ ዲግሪው የግዢ ሲሆን ደግሞ ችግሩ ጥልቀት ከድጡ ወደማጡ ነው።

እያንዳንዱን የትምህርት መስክ ባጠቃሉ ቁጥር “ለካስ እስከዛሬ የምንነዳው በተሳሳተና በሃሰተኛ፤ የታሪክ፣ የህግና የፖለቲካ ፍልስፍና ላይ ነው” በማለት በየህትመትና የብዙሃን መገናኛው እንዲሁም በጽሁፎቻቸው ላይ ያቀርቡ ነበር። ለዚህ ጉዳይ ዋነኛ ተጠቃሽ የሚሆኑት ደግሞ ሰዬ አብርሃ፣ ገብሩ አስራት፣ ጻድቃንና አበበ ተክለ ሃይማኖት አመርኛ ማንበብና መጻፍ ስለቻሉ ብቻ ማሰብ የቻሉ መስሎዎቻቸው የተማረ ሰው ማድረግ ከስማቸው ፊት ለጥፈው ነገረ ኢትዮጵያን መተንተን ጀምረናል ማለት ታቸው ድንቁርና የማፈሪያ ጽንሳቸውን ከውስጥ እንዳይጨነገሩባቸው አንዱ አስረጅ ምክንያት ነው።

ትናንት በአገር ውስጥ የነበሩ ሰላማዊ የፖለቲካ ድርጅቶች የባህር በርን በተመለከተ በመቶ ሺህ የሚቆጠሩ ኢትዮጵያውያንን አስፈርመው ለተባበሩት መንግስታት ሲያስገቡ (በፊርማ የሚመጣ ከሆነ እኔም እፈርምላችኋል በሚል ምጻት በድርጊቱ የተሳለቀው መለስ ዜናዊ ነበረ። ይልቁንም ባህር በር ማለት ከኢኮኖሚያዊ ጥቅሙ ባሻገር ብሄራዊ ኩራትና ሞገስ፣ ድንበርና ቁልፍ የሉ አላዊነት) የጀርባ አጥንት መሆኑ ቀርቶ ሽቀጥ መሆኑን አፋን ከፍቶ የተናገረው አፈ

ሊቁ መለስ ዜናው ነበር። ያን ግዜ እጃቸው እስኪመለጥ ያጨበጩትና አፋቸው እስኪቀደድ የሳቁት የያይዎቹ እቡይ ደቀመዛሙርቶች ዛሬ ላይ ስለ ባህርበር ጥቅም አፋቸውን ሞልተው ሲናገሩ የአለቃቸው አጽም ተመልሶ አይወጋንም ማለታቸው ይሆን። ትናንት ጨዋ የመለስ ተማሪ በነበሩበት ሰዓት እስከወዲያኛው ያሳጡንን ብሄራዊ ጥቅማችንና ምንግዜም ቢሆን በአስጊ ሁኔታ ላይ እንዲገኝ ያደረጉትን ብሄራዊ ደህንነታችንን፤ ዳግም ወደ ባስና ወደለየለት አዘቅት ውስጥ እንዳይጨምሩን ያስፈራል። የሆኖ ሆኖ ግን ገና ለገና በብዝሃነት የመደመጥ እድል አለን በሚል ስሌት ኮርኳሪውን የባህር በር አርስተ ጉዳይ የህወሃት አቅጣጫ የማሳት ስትራቴጂ መንገድ አድርጎ ለመጠቀም መከጀል ትላንት እንደ ግለሰብም ሆነ ድርጅት ተሰርቷል ከሚባለው ከቀደመው ጥፋት ይበልጥ ከባድ ስተት ይሆናል።

በዚህ የባህር በር ጉዳይ በመለስ አስተምሮት እንዲደነዘዙ ከተደረጉ ከህወሃት ነባርና ከፍተኛው ካድሬ ይልቅ ተራ ተርታው የህብረተሰብ ክፍል በነጻው አይምሮ በመጠቀም የተሻለ ግንዛቤ ጨብጦ እንደነበረው በተለያየ የታሪክ አጋጣሚዎች አስመስክሯል። ከዚህ አንጻር ጸድቃንም ሆነ ጆቤ ዛሬ በየማህበራዊ ሚዲያው ላይ እራሳቸውን የአርስተ ጉዳዩ ሊቅ አስመስለው ለማቅረብ የሚያደርጉት ጥረትና በተቃራኒው ደግሞ በህይወት ጎዳናቸው የተጓዙበት የጥፋት መንገድ ሲታይ፤ ወደ አደባባይ ለመውጣት የሚያስችል ሞራል ባልነበራቸው ነበር። እነዚህ በክፉ ቀን ጣራ ላይ የተሰቀሉ እቡዮች ገና ለገና ህዝብ ያውቀናል በሚል እብሪት ትናንት በወገን ላይ ያደረሱት በደል ቁስል ገና ሳይሸር ከነጅናማቸው የአገር ተቆርቋሪ አርበኛ መስለው ለመታየት ከመጣር አልፈው፤ ለብሄራዊ ጥቅማችንና ደህንነታችን ሞገስ ጠንቅ ለሆነው የህወሃት ዘረኛ አገዛዝ የማወናበጃ ተንኮል መሳሪያ ሆነው መቅረባቸው፤ ነገሩን “የማይገባው ጭንቅላት በስሎ ለማይበስል ማገዶን አስጨረሰኝ እንዳለቸው” ሴት ሲያደርገው ይታያል።

የሰሞኑን የጸድቃን ዲስኩር የሰማ አንድ የቀድሞው የኢትዮጵያ ባህር ሃይል አባል የነበረ ኢትዮጵያዊ መኮንን እንዲህ ሲል ጽፎልኝ ነበር።

“አበበ ተክለኃይማኖትና ጸድቃን እስከ መጦርያ ዘመናቸው ድረስ ሊረዱ ያልቻሉትን፤ ነገር ግን ግፉ ቢል የስድስተኛ ክፍል የጂኦግራፊና የታሪክ እውቀት የማይፈጀውን ጉዳይ ዛሬ ጀምበር ስታዘቀዝቅባቸው፤ በወጣትነትና በጎልማሳነት ዘመን አከ እንትፍ ያሉትን የባህር በር ጉዳይ፤ የዘረኝነት፤ የተላላኪነትና የባንዳነት ታሪካቸውን ይሸርላቸው ዘንድ በመመኘት፤ ከቡር የሆነውን የሃገር አንድነትና የባህር በር ጉዳይ አመሻሽተው ያነሳሱት ገብተዋል። ይብላኝላቸው ለባንዳዎችና ለአድርባዮች እንጂ፤ የኢትዮጵያ ሃቀኛ ልጆች ለባህር በር ብቻ በማለት ሳይሆን፤ ለመላው አገር አንድነትና ድንበር መከበር ከማንም ቀድመው በጊዜውና በቦታው በመገኘት አስፈላጊውን ታሪካዊ ተጋድሎ በማድረግ ሃላፊነታቸውን ተወተዋል። ይህ ተጋድሎ አባቶቻችንና ወንድሞቻችን ታሪካዊ ግዴታቸውን ለመወጣት በማለት የከፈሉት ዋጋ እንጂ፤ እንደ ጸድቃን ገብረ ትንሳይ ወግ ለመጠረቅና የማስተራት ዲግሪን ቀሚስ ጥለት ማርዘሚያ እንዲሆናቸው አልነበረም። ስለግዛት አንድነትና ስለባህር በር ጥቅም ግንዛቤ ለመፍጠር አርጅተው እስኪያፈጁ ድረስ ትምህርት ቤት ውስጥ መወዘፍን የሚጠይቅ ከሆነ ይህ መማር ሳይሆን መደንዘዝ ነው።

የሃገርን ጥቅምና ደህንነት እከወዲያኛው ትውልድ ድረስ እንዳይፈታ አድርገው ካጠፉ በኋላ ስለ አንድነትና ባህር በር መጠረቅ እንዲሁ አዋቂና አርበኛ መስሎ በመታየት ከሚገኝ ያፍታ የሞራል ሞቅታ ውጪ ሌላ ፋይዳ የለውም። አገር በመገንባት ሂደት ትውልድ የሚያልፈው እልህ አስጨራሹ ጠመዘማዛና ውጣውረድ የበዛበት ጎዳና፤ አገርን ለማፈራረስ እንደሚንደረደሩበት የቁልቁለት መንገድ ቀላል አይደለም፤ ስምና ከፍተኛ ወታደራዊ የጀነራልነት ማዕረግ እንዲያው በመላ የሚያጎናጽፍ አልባሌ ጉዳይም አይደለም። የልፋትና ድካም ውጤት የሆነ ስምና መልካም መዓዛውን ጠብቆ እንዲቆይ ለማድረግ እንዳይኖረው አድሮ መቀመቅ ጅብ ከሄደ ውሻ በአዋቂነት ጎራ ሳይሆን በደንቆሮነት ተርታ የሚያስፈርጅ ጉዳይ ነው። ባለ ብሩህ አይምሮዎቹ የቀደሙ አባቶቻችን ስለሃገር አንድነትና ስለ ዳር ድንበር አውቀው ለአላማው ሰልፍ ሲወጡ እንኳን ዲግሪ ሊኖር ቀርቶ ጆቤና ጸድቃን ዲግሪ ሰቶናል ያሉት ተቋም እንኳን ገና አልተወጠነም ነበር። የኋለኛው ትውልድም ቢሆን በባንዲራ ራሱን እየጠቀለለ ስለ ሃገር ፍቅርና ስለ ባህር በር በቦታውና በጊዜው በመገኘት ዋጋ ሲከፍል እነጆቤና ጸድቃን ወርተራቸውን እንደመወጣት፤ እንደነጋበት ጅብ ድንገት ደርሰው የባህር በር ጠያቂና ተሟጋች የመሆን ወግ ካለ ለመልበስ እንደዛሬው ከመዳዳታቸው በፊት “ባንዲራ ጨርቅ ነው፤ ባህርም ሸቀጥ ” የሚሉትን ብሄል ያጋፍሩ ነበር። ዛሬም ቢሆን እነሱ እንደሚያስቡት የባህር በር እጦት ጉዳት የኤፈርት ሸቀጦችን መግቢያና መውጫ የማጣት ጉዳይ ብቻ አይደለም። እነጆቤና ጸድቃን ማወቅ ያለባቸው አንድ ሃገር የባህር ሳይኖራት ቀርቶ ምድረ፡ዝግ(ላንድ ሎቸከድ) ስትሆን፤ ነገር ብቻ ሳይሆን የባለባህር በር አገሮችና የሌሎች ሶስተኛ ሃገሮች ፖለቲካዊ፣ ወታደራዊና ኢኮኖሚያዊ ተጽዕኖ

ሰለባ ትሆናለች። በተለይ ደግሞ በዙሪያዋ ያሉ አገሮች ታሪካዊ ጠላቶችና ባእዳን ሲሆኑ የዛች አገር ብሄራዊ ደህነትና ጥቅም ፈጽሞ አደጋ ላይ ይወድቃል። በተለይ በወታደራዊ መነጻጸር አንጻር ሲታይ አንድ ሰራዊት ለመከላከልም ሆነ ለማጥቃት ከሚያስፈልጉት ሰባት የውጊያ አውዶች(ባህር፣ምድርና አየር) መካከል አንዱ ወሳኝ የሆነውን ባህርንና የባህር በርን ዝግ ምድር(ላንድሎክድ) አገሮች ስለማይኖራቸው የባህር በር ካለው የጎረቤት አገርም ሆነ የሩቅ ጋር በሚኖራቸው ወታደራዊ ፍጥጫና ግጭት ላይ ከፍተኛ ጫና በመፍጠር ሉዓላዊነትና ብሄራዊ አንድነት ላይ ከፍተኛ ጫና በመፍጠር ለአጠቃላይ መበታተን ይዳርጋል። እነ ጆቤና መሰል የህወሃት ዘረኛ ድውዮች “ባንዲራ ጨርቅ ነው፤ ባህርም ሸቀጥ” በሚለው ለዛ ቢስ ፖለቲካቸው ያተረፉልንም ሆነ ለወደፊት ያሰናዱልን ነገር ቢኖር እንዲህ ያለውን አገራዊ ፍርጃ ነው” .. ሲል ይደመድማል።አዎ፤ የህልውናችን፣የብሄራዊ ጥቅማችንና የብሄራዊ ደህንነታችን ምንጩና ስጋቱ ያለውዛሬ ከባህር በር ይልቅ በጉያችን መሃል ያለው የወያኔ አልጠግባይ ስርዓት መሆኑን የማያውቁት ከዚህ ዘረኛ ስርአት በሚደረግላቸው ፈሰስ የሰማያት ደጅ የተከፈተላቸው ባለግዜዎች ብቻ ናቸው።

በጥቅሉ እስከ አቶ መለስ ሞት ድረስ ጆቤና ጻድቃን ከፖለቲካው መድረክ መጥፋት ብቻ ሳይሆን፤ ለህልውናቸውና ለምጽታቸው ሲሉ ለጠሏቸውና ቢቻላቸውም ቢያጠፏቸው ለተመጁቸው፤ በእነሱ አባባል አፍቃሪ፣ሻቢያ ለሆኑት የትናንት ግብረአበሮቻቸው የዛሬ አለቆቻቸው መንበርከክ ግድ ሆኖባቸው ሞራላቸውን በሆዳቸው የለወጡ ከንቱዎች ነበሩ።